

Tijdschrift voor teelt
en afzet van populier en wilg

5e JAARGANG No. 3 AUG. 1968

Uitgave van de Stichting Populier

Versijnt vier maal per jaar

Redactie:

K. Adema, Eindhoven
Ir. J. T. M. Broekhuizen, Secretaris,
Wageningen
Prof. Dr. G. Hellinga,
Wageningen
Ir. H. A. van der Meiden,
Wageningen
Ir. J. L. F. Overbeek, Zwolle
Ir. P. de Sonnaville, Winssen

Administratie en redactie:

Gen. Foulkesweg 64,
Wageningen
Telefoon: 08370-6111
Postrekening nr.: 1172915
t.n.v. Stichting Populier
te Wageningen

Abonnement f 3,— per jaar,
losse nummers f 1,50

Drukkerij:

A. Verweij
Spijk 5, Tel. 2831, Wageningen

Inhoud:

Voorwoord	38
Rentabiliteitsberekeningen	38
Populierenbeplanting bij Wessem	39
Paraleucoptera sinuella, een mi- neermot	40
Vooruitzichten van de griendcul- tuur I	43
Hervorming van griend in popu- lier	44
De grijze abeel	46
Kalender	50
Verslag van de NPC over 1966 en 1967 (II)	50
Mededelingen	51

10-j. 'Robusta' in O.Flevoland
d: 17,6 cm; b: 15 m; V: ca. 94 m³/ha.
Foto: Van der Meiden

Voorwoord

Dit nummer bevat artikelen over sterk uiteenlopende onderwerpen. Hoewel al deze bijdragen belangwekkende informatie geven, willen wij toch op één ervan Uw aandacht in het bijzonder vestigen. Onder de titel „Rentabiliteitsberekeningen in de populierenteelt” geeft Ir. J. J. Mooij een aantal beschouwingen over de hoogte van de rentevoet, die voor de berekening van het rendement van beplantingen van doorslaggevend belang zijn.

Indien bepaalde artikelen vragen bij U doen rijzen of indien U van oordeel bent dat bepaalde onderwerpen een uitvoeriger behandeling verdienen, zullen wij dat graag vernemen. Wij zullen er dan in de volgende nummers aandacht aan besteden.

De Redactie

Ir. J. J. Mooij | Rentabiliteitsberekeningen in de populierenteelt

Afd. Bosbedrijfsleer, I.B.O., Landbouwhogeschool

In enige recente artikelen van „Populier” is de rentabiliteit van de populierenteelt ter sprake gekomen en wel als gevolg van de inmiddels gedaalde houtprijzen en sterk gestegen loonkosten. Zeer terecht is er in dit verband door Van der Meiden reeds op gewezen, dat de *rentabiliteit van deze teelt* slechts kan worden beoordeeld aan de hand van *concrete kosten- en opbrengstcijfers*. Hier kan echter nog aan worden toegevoegd, dat tevens *een nauwgezette analyse* van deze gegevens geboden is teneinde *de noodzaak en de doelmatigheid* van de verrichte behandelingen gedurende het gehele productieproces beter te kunnen beoordelen.

Nu vergt dit houtproductieproces in het algemeen een financiering op middellange tot lange termijn, zodat bij het opstellen van desbetreffende rentabiliteitsberekeningen een zekere rentevoet zal moeten worden gebruikt. De hoogte van deze te bezigen *rentevoet* is als gevolg van de lange produktieduur in de bosbouw van doorslaggevend betekenis voor de te berekenen resultaten. Alhoewel het de houtproducent uiteraard geheel vrij staat om naar eigen believen van een zekere rentevoet uit te gaan, zal hij zich anderzijds *terdege gebonden weten* aan mogelijke alternatieve renderingsmogelijkheden van het hiervoor beschikbaar te stellen kapitaal.

Zowel uit de meer klassieke als uit de moderne Westeuropese bosbouwliteratuur komt naar voren, dat deze zogenaamde *bosrentevoet* een 3 % à 3,5 % zal moeten bedragen. Daarbij wordt in eerste instantie uitgegaan van het *over lange termijn* te berekenen gemiddelde van de landelijke rentevoet voor langlopende en solide leningen c.q. Staatsleningen, waarop vervolgens de zogenaamde *trendmatige duurteaanwas* van hout van een 1 % à 1,5 % in mindering wordt gebracht. Deze relatieve duurteaanwas van hout vloeit voort uit de omstandigheid, dat de houtprijzen - over langere termijn bezien - sterker blijken te zijn gestegen dan de prijzen van andere produkten voor onze samenleving. Zo is b.v. gebleken, dat de duurteaanwas van hout op stam in Zweden over de periode 1909-'58 gemiddeld 2,4 % per jaar, in Finland over de periode 1913-'53 gemiddeld 1,5 % per jaar en in Zwitserland over de periode van 1925-'58 gemiddeld 1,1 % per jaar heeft bedragen.

Alhoewel in Nederland de rentevoet van Staatsleningen in de laatste jaren om de 6,5 % schommelt, bedraagt de gemiddelde rentevoet over de na-oorlogse jaren slechts rond 4 %. Rekening houdende met de trendmatige duurteaanwas van hout van ca. 1 %, zou de bosrentevoet hier te lande ca. 3 % kunnen zijn.

Voor de Nederlandse omstandigheden dient hierop evenwel nog een correctie te worden aangebracht, welke voortvloeit uit de reeds enige decennia bestaande *fiscale vrijdom van inkomsten* uit bosbezit. Deze fiscale tegemoetkoming aan de bosbouw houdt immers in, dat de 30 % tot 70 % marginale inkomstenbelasting - waarvan het percentage overigens afhankelijk is van de omvang van de inkomsten uit andere bronnen - dan wel de 43 % tot 47 % vennootschapsbelasting over de inkomsten uit bosbezit niet meer aan de fiscus behoeft te worden afgedragen. Op grond van de hieruit voortvloeiende besparing van ca. 50 % van de inkomsten volgt dan ook, dat *de rendering in de bosbouw slechts de helft van de rendering in alternatieve beleggingsmogelijkheden* behoeft te zijn; m.a.w.: op grond van deze fiscale vrijdom van inkomsten uit bosbezit behoeft de rendering in de bosbouw geen 4 %, maar slechts

de helft ervan oftewel 2 % te zijn. Hieruit volgt een bosrentevoet van 2 % minus 1 % duurteaanwas = 1 %.

Voorts dient echter nog het aspect van de *voortschrijdende geldontwaarding* in beschouwing te worden genomen en wel op grond van de aanzienlijke verschillen in de mate van bescherming welke de diverse beleggingsmogelijkheden hiertegen bieden.

De sector van de vaste rentegevende leningen kan zich tegen dit aspect alleen maar trachten te beschermen door zo mogelijk op de kapitaalmarkt een hogere rentevoet te bedingen; dit heeft dan ook vooral in de laatste jaren plaats gevonden. Het gevolg hiervan is echter, dat de vroegere tegen een lagere rentevoet *à pari* uitgegeven leningen daardoor thans *onder pari* zijn komen te staan, zodat over de afgelopen decennia:

- enerzijds een *vermogensverlies* van ca. 1,5 % moet worden geaccepteerd en
- anderzijds bij een gemiddelde rentevoet van 4 % een gemiddeld rendement van 5 % over die periode kan worden verkregen.

Hiermede tevens rekening houdende, kan het vereiste rendement voor de bosbouw in Nederland op basis van deze alternatieve beleggingsmogelijkheid berekend worden op: 5 % minus 50 % daarvan = 2,5 % bij een vermogensverlies van een 1,5 %. Hieruit laat zich wederom een bosrentevoet afleiden van 2,5 % minus 1 % duurteaanwas van hout = 1,5 % bij een vermogensverlies van 1,5 %.

Bij bosbezit blijkt echter geen sprake te zijn van vermogensverlies; een dergelijk bezit vertoont daarentegen juist *een zeer bevreemdende vermogensaanwas*. Voor het overwegend uit naaldhout bestaande Nederlandse bosareaal laat deze vermogens-

aanwas zich over de afgelopen 30 jaren zelfs ramen op 7 %. Bosbezit biedt derhalve een goede bescherming tegen de voortschrijdende geldontwaarding en blijkt in dit opzicht dan ook veel meer overeenkomsten te vertonen met een aandelenbezit.

In de *aandelensector* laat zich over de afgelopen decennia het gemiddelde rendement ramen op een 3 % à 4 % bij een gemiddelde vermogensaanwas van een 5 % à 4 %. Op grond van deze alternatieve beleggingsmogelijkheid kan het voor de bosbouw vergelijkbare rendement worden berekend op: 3 % à 4 % minus 50 % daarvan = 1,5 % à 2 %. Hieruit volgt dan, dat de bosrentevoet dan 1,5 % à 2 % minus 1 % duurteaanwas = 0,5 % à 1 % zal behoeven te zijn, exclusief het verschil in vermogensaanwas tussen aandelenbezit en bosbezit.

Een nadere oriëntatie zal echter kunnen uitwijzen, dat dit ten gunste van de bosbouw uitvallende verschil in vermogensaanwas geheel te danken is aan de factor grond. Dit inzicht moet dan ook tot de conclusie leiden, dat de *rentabiliteit van de houtproductie* op basis van een bosrentevoet van 0,5 % à 1 % dient te worden berekend, *exclusief* de uit de productiefactor grond voortvloeiende rente-lasten. Uiteraard dient daarnaast periodiek te worden nagegaan in hoeverre deze zeer bevreemdend genoemde vermogensaanwas van de grond zich op redelijk niveau blijft continueren ($\geq 4\%$ à 5%). Worden echter deze rentelasten over de bosgrond toch in de rentabiliteitsberekeningen betrokken, dan zal daarin tevens de vermogensaanwas van de bosgrond moeten worden gecalculeerd.

Tenslotte moge met de opmerking worden volstaan, dat in deze beschouwing nog geen rekening is gehouden met financiële tegemoetkomingen aan de bosbouw in de vorm van bebossings-subsidies en bosbijdrageregeling.

G. P. Leenders en Ir. B. B. Glerum / Een populierenbeplanting bij Wessem¹⁾

Provinciaal medewerker, resp. Consulents Staatsbosbeheer, Maastricht

U moet wel heel diep in gedachten verzonken zijn, wanneer U, rijdend met de auto van Weert naar Maastricht, niet het populierenbosje ziet waarvoor in dit artikel Uw aandacht gevraagd wordt.

Het ligt ten westen van de snelweg de E9 juist voor de Maas-

brug bij Wessem in het linker Maasdal, eenzaam in een uitgebreid agrarisch landschap.

Beter dan een beschrijving tonen de foto's aan dat het hier gaat om een landschappelijk wel zeer fraai object dat zeer zeker een nadere beschouwing waard is.

Populierenbosje bij Wessem, gezien vanuit het zuiden.

